

Dringend nodig: een noodzakelijke correctie op de ethische koers in dit land?

24 juni 2024

(lange versie, 3100 woorden)

België vaart al decennia een 'ethisch progressieve' koers, maar op 9 juni gaf de kiezer een signaal dat dit nu dringend moet gecorrigeerd worden. Abortus, euthanasie, genderzorg, sekswerk..., mag het gezond verstand terugkeren en wat meer balans hersteld worden a.u.b.?

De verkiezingen zijn gepasseerd, en, hoewel de kiezer niet 'altijd gelijk' heeft, is het toch belangrijk en nodig om zijn signaal goed te begrijpen. Degenen die bezig zijn met regeringsvorming en -onderhandelingen over de nieuwe koers, horen hopelijk de verschillende geluiden die in deze stem zitten. We zien in Vlaanderen, én ditmaal ook in Wallonië, een sterke **verschuiving naar rechts**: zoals in verschillende andere landen trouwens, niet in het minst onze 'nuchtere' bovenburen én ook zuiderburen. Dit signaal kan niet zomaar genegeerd worden, ook niet door linkse groepen en partijen. Het is te goedkoop om paniekerig uit te roepen dat 'rechts' gelijk staat met extremisme en 'achteruitgang': niemand wil terug naar slechtere tijden! Iedereen wil vooruitgang en verbetering, ook rechts – maar dan op andere domeinen.

Er zijn verschillende redenen waarom mensen rechtser stemmen: dat kan politiek zijn, economisch, omwille van (teveel) migratie..., maar een groep kiezers – zoals ik en veel van mijn vrienden - ook **om ethische redenen**: omdat ze vinden dat de 'progressieve waarden' aan het ontsporen zijn. Is rechts enkel een krampachtig en verstard conservatisme, of: een terugkeer naar gezond verstand en respect voor traditionele waarden? Zoeken ze alle 'moeizaam verworven vrijheden en rechten' terug af te schaffen, of lanceren ze 'eindelijk' een normale tegenreactie tegen de overdrijvingen van links en de afbraak van elk sociaal weefsel?

Er is bij steeds meer mensen een algemeen (onderbuik)gevoel dat deze maatschappij **aan het ontsporen** is: depressies en burn-outs, verslavingen en vereenzaming, toenemende irritatie en boosheid, dalende schoolresultaten en wachtlijsten in de jeugdpsychiatrie... Hebben progressievelingen alle morele en sociale remmen losgegooid? Onze cultuur raakt de pedalen kwijt, al decennia trouwens, maar we plukken er de zure vruchten steeds meer van. Mensen zitten op hun tandvlees, het sociale weefsel versnippert, ongebreideld individualisme en consumentisme hebben een hoge tol, de absolute vrijheid verplettert ons, het bruto-nationaal geluk daalt. 'We razen op de afgrond af, maar voorlopig gaat alles goed', aldus Charles Ducal, dichter des vaderlands (2014). De progressieve ethiek is uiteraard niet de enige boosdoener in dit verhaal: ook bijvoorbeeld de neoliberale toepassing van vrije markt dynamieken op alle facetten van het leven treft schuld. Maar progressieve 'waarden' hebben wel moreel bijgedragen tot de beschreven problematiek.

'Progressief' of 'conservatief', ach, het zijn zulke scheefgeslagen begrippen. In onze cultuur komt 'conservatief' er steevast slecht uit: het klinkt als "verstard, oubollig, saai, reactionair, voorbijgestreefd, bekrompen, engdenkend, verzuurd, krampachtig vasthouden aan oude zekerheden, bang voor vernieuwing..." Progressief is 'cool' en hip: het klinkt als "vooruitstrevend, op de toekomst gericht, vernieuwend, avontuurlijk, *openminded*, sociaal, tolerant, universalistisch, flexibel, visionair..." Maar deze voorstelling van zaken is niet eerlijk: het gaat niet om 'de goeie' tegenover 'de slechte'. Het punt is dat wat goed is, bewaard ('geconserveerd') moet worden, en wat minder goed is, verbeterd moet worden. Als het gaat om onze oude cultuurhistorische schatten van gebouwen en kunst, besteden we ettelijke miljoenen om ze te *bewaren*, maar de traditionele – al of niet christelijke – gezinswaarden worden even ijverig met de sloophamer afgebroken. Hoe schizofreen kan je zijn? Wat goed en kostbaar is en zijn degelijkheid bewezen heeft, moeten we uiteraard bewaren en koesteren: logisch toch? Het klopt niet dat 'conservatief' een vies woord is. De groenen, die altijd als progressief worden gezien, willen de natuur en biodiversiteit *bewaren*, zelfs – in de befaamde natuurherstelwet – terrein aan de natuur teruggeven: zijn zij dus oerconservatief, zelfs reactionair?

België zou zagezegd voorop willen lopen **als een gidslaan**, maar waarheen? Want inzake 'nationaal welbevinden' zijn we absoluut geen gidslaan: de hoge depressie- en zelfmoordcijfers verdienen absoluut geen navolging. Als de weg langzaam maar zeker naar beneden gaat, moet je niet *vooruit* stormen. Op een *slippery slope* naar de afgrond moet je geen gas geven – dat zou collectieve zelfmoord zijn – , maar aan de handrem trekken! Er is dringend een bijsturing van het ethische beleid nodig, en dat vraagt moedige politici!

Het gaat écht niet goed met **de geestelijke gezondheid** van de bevolking, zeker van onze jongeren! De vele psychische problemen en langdurig zieken, ellenlange wachtlijsten in de hulpverlening zijn schrijnend in een welvaartsstaat: we hebben een ziekmakende maatschappij gecreëerd, al decennialang – aldus Dirk De Wachter in 'Borderline Times' (2012). De '**vrijheid-blijheid**' heeft een donkere schaduwzijde: onze jongeren hebben zoveel vrijheid dat ze erin verzuipen, eronder bezwijken. De psychische of emotionele schade hiervan is niet te meten: ons gezamenlijk 'bruto-nationaal geluk' is met vele procenten gezakt. Nee, 'absolute vrijheid' en 'alle remmen los' maakt niet per se gelukkiger. Het is vaak de vrijheid van de vos in het kippenhok. Vraag het maar aan de talloze slachtoffers die tussen de plooiën van het systeem vallen. De factuur – maatschappelijk-financieel, maar nog veel meer emotioneel – loopt steeds hoger op.

Er is niets fouts aan om collectief toe te geven dat we al véél te ver gegaan zijn in het **afbreken van de gezonde waarden van onze voorouders**, dat we al veel teveel weggegooid hebben van de kostbare erfenis die het fundament is van onze welvaart. Steeds meer stemmen komen op die dit bevestigen: Tom Holland, Brits historicus, heeft in zijn boek *Dominion* uitvoerig geargumenteed dat de westerse morele waarden niet van de Grieken en Romeinen komen, maar van de joods-christelijke pijler van onze cultuur. Richard Dawkins, decennia lang de felste atheïst en antitheïst, keert terug van zijn agressieve aanvallen op het

christendom en noemt zichzelf nu 'cultuurchristen': omdat de christelijke waarden nog véér te verkiezen zijn boven die van de radicale islam of het ontspoorde wokedenken.

Dat de partij Groen opkomt voor het klimaat, een gezonder leefmilieu en meer natuur, is haar corebusiness en zeer verdedigingswaardig. Maar dat ze daarbij tegelijk **op moreel vlak links tot extreem links** is, is vreemd en daar niet mee te rijmen. Ze wil **abortus** – tot 1990 nog als moord beschouwd – tot een récht maken!? Is het leven van planten en dieren dan zoveel méér waard dan dat van mensen? De bedenktijd voor abortus afschaffen, maar een bedenktijd invoeren voor wie een huisdier koopt!? Een hond staat voor hen hoger dan een ongeboren mens? Hoe kan je in 's hemelsnaam schattige zeehondjes beschermen en foetussen bij het vleesafval gooien?

De opkomst van de pro-life beweging wordt door linkse groepen voorgesteld alsof **moderne vrijheden en vrouwenrechten** vanaf nu ernstig in gevaar zijn, maar dit is een zeer scheefgetrokken manier van voorstellen! Natuurlijk kan elke vrouw vrij beslissen over haar éígen lichaam, maar bij zwangerschap gaat het toevallig om een ánder lichaam in haar, een uniek persoontje met een ander DNA. Je kan onmogelijk abortus camouflerend onder de categorie 'vrouwenrechten' verpakken! Abortus uitbreiden van 12 naar 18 of 20 weken is de waarde van menselijk leven nóg verder devalueren. Dit is een signaal dat een foetus al helemaal een wegwerpproduct is. 12 weken is méér dan genoeg voor een vrouw om te beslissen: de wet veranderen omwille van een kleine groep uitzonderingen - 371 gevallen in 2021 - is buiten elke verhouding. Een restrictieve abortuswetgeving is een pluspunt, iets om fier op te zijn! Respect voor het leven, voor elk uniek mens, is dé basiswaarde in elk moreel systeem. *Life* weegt véél zwaarder door dan *choice*!

Progressief zijn is op zich uiteraard goed, maar **niet elke vooruitgang is verbetering**. De 'vooruitgang' in de zogenaamd progressieve moraal is zeer dubieus, partieel en vermengd: het verabsoluteren van individuele vrijheid en uithollen van familie en gezin breekt alle sociale weefsel af, helaas ook voor die zwakken die 'links' wil verdedigen. Als je **ultraprogressieve actiegroepen** moet geloven, dienen omwille van een kleine groep uitzonderingen alle bestaande rollen en normen afgeschaft te worden. Als er extreemrechts bestaat en dat een gevaar vormt, geldt dat voor extreemlinks ook. Activisten zijn op zich idealisten en bewonderenswaardig, maar kunnen soms véér over de grens gaan, eindeloos op één punt hameren en alle rationaliteit en contact met de realiteit verliezen. Ze worden militant, fanatiek, soms hoogst intolerant, drammerig en manipulerend. Elk woke protest heeft altijd ergens een terecht punt, en daar moet oog voor zijn. Maar meestal slaat dit door en slaat men wild om zich heen: reagerend vanuit veel emotionele pijnen verliezen ze elk gevoel voor proportie. Nee, de underdog heeft niet altijd en automatisch gelijk, en slachtofferdenken hoeft niet te worden aangemoedigd. Als zulk soort vooruitgang meer schade berokkent dan voordeel, is het hoog tijd om aan de rem te trekken: niet uit star conservatisme, maar voor het goéd van iedereen.

De **communicatieoorlog** in dit debat is vaak even heftig als polariserend. Rechts wordt ervan beschuldigd 'de rechten van onderdrukte minderheden' te

willen terugschroeven – terwijl zijzelf misschien gewoon de balans tussen álle groepen willen herstellen. Mag de blanke heteroman er ook nog gewoon zijn zonder zich schuldig te hoeven voelen? Conservatieven worden voorgesteld als **hard, liefdeloos en intolerant**, bijvoorbeeld inzake euthanasie: het wordt ‘mensonwaardig’ genoemd wanneer ouderen ‘zinloos moeten lijden’, en kiezen voor euthanasie wordt in onze media steevast als ‘moedig’ voorgesteld. Zijn de anderen die vechten tot het einde dan laf? Mensen hebben dat duizenden jaren zo gedaan! En palliatieve middelen zijn tegenwoordig zo goed dat lijden maximaal verzacht wordt. Maar de eenzijdige beeldvorming hierover is ergerlijk. De deur nóg verder openduwen, zoals sommigen willen bij een ‘voltooid leven’ maakt het de facto tot een begeleide zelfdoding. En het is hoogst problematisch dat de euthanasiecommissie al decennia voorgezeten wordt door een absolute voorstander, geen neutraal persoon die de balans kan bewaken.

Dat je kwetsbare groepen **niet moet stigmatiseren**: daar heeft links helemaal gelijk in. Maar als ‘kritische bedenkingen maken’ verward wordt met ‘stigmatiseren’, wordt het behoorlijk verstikkend. We krijgen collectief kromme tenen over welke woorden nog politiek correct zijn. En iedereen met tegenstemmen in het nieuwe genderdenken ‘transfoob’ noemen, is intellectueel oneerlijk en versmoort elk debat. Sommigen in ‘links’ voelen zich moreel duidelijk superieur; de tegenpartij moreel diskwalificeren is de beste tactiek om niet meer naar hen te hoeven luisteren, om in je eigen gelijk te wentelen.

Een ander voorbeeld van (ultra)progressieve moraal: een graffiti op de triomfboog in het Jubelpark schreeuwde het uit: ‘**Fuck gender roles**’. Is dat echt waar we naartoe willen? Al het unieke en mooie van man-zijn en vrouw-zijn moet uitgegomd en vernietigd worden? Alles nivelleren dus? Willen we promoten dat iedereen op elk moment en in elke richting van gender kan veranderen zoals het clipje [‘genderkoek’](#) beweert? En dat er overal in openbare gebouwen aparte toiletten en douches komen voor ‘x’, én voor x aantal andere gendersoorten? Dat mensen met een eenvoudige verklaring op het stadhuis van gender kunnen veranderen is een onbegrijpelijke keuze van de wetgever geweest en opent de deur wagenwijd voor alle mogelijke misverstanden en misbruik in competitiesporten, douches en kleedkamers.

Mensen met **genderdysforie** hebben natuurlijk de beste zorg nodig, maar automatisch en onmiddellijk met ‘genderbevestigende’ zorg starten is onkritisch, onprofessioneel en voor velen schadelijk. Hierbij worden ook alle stemmen uit wetenschappelijke hoek genegeerd die roepen dat van puberteitsremmers de schadelijke neveneffecten nog onvoldoende gekend zijn. De ideologische redenen hebben de wetenschappelijke verdrongen. Willen we echt dat jongeren met genderdysforie vanaf 9 jaar kunnen beslissen over hun geslacht, terwijl we vinden dat ze pas vanaf 18 jaar wijs genoeg zijn om sterke drank te kopen? Neurowetenschappers leren ons dat de hersenen van pubers – **de prefrontale cortex** - nog niet voldoende ontwikkeld zijn, wat maakt dat hun emoties sterker zijn dan hun ratio en ze de lange termijn gevolgen van keuzes nog niet kunnen overzien. Wat zegt dat over de betrouwbaarheid van seksuele gevoelens – ‘ik voél me geen jongen/meisje’? En de cijfers tonen aan dat het overgrote deel van hen (85%) hier vanzelf uit groeit en hun biologische geslacht leert te omarmen.

Meisjes die op 16 jaar hun borsten laten amputeren en achteraf spijt krijgen, zijn levenslang verminkt: door eenzijdige en misleidende voorlichting van 'therapeuten'. In tegenstelling tot wat sommigen zeggen, zijn hormoonblockers níet omkeerbaar! De explosie van genderdysforie onder jonge meisjes is uiterst verontrustend, vooral als blijkt dat dit vooral een sociaal fenomeen is – hypes op sociale media. Het hoge aantal zelfmoorden, ook na transitie – 19 maal hoger dan 'normaal' – moet elke progressieveling uitermate verontrusten.

In april 2024 heeft [het Britse Cass-rapport](#), een vier jaar durend, diepgaand, neutraal onderzoek over de genderzorg in het VK, aan de alarmbel getrokken en gewezen op de grote lichtzinnigheid rond medische transitie, het gebrek aan wetenschappelijk fundament en de ideologische drijfveren hierachter. Er wordt al veel te lang **geëxperimenteerd met onze jongeren!** Er zijn teveel jongerenlevens verwoest door een te snelle transitie. Ook in ons land moeten dringend duidelijke regels en criteria hierrond komen, om bepaalde praktijken aan banden te leggen!

Bij moreel conservatieve mensen gaat het er niet om de vrijheden van kwetsbare minderheden af te pakken: zij zijn geen onmens. Er moet altijd begrip en genade zijn voor **uitzonderingen** en problematische situaties. Christelijke waarden moeten altijd met christelijke barmhartigheid toegepast worden. Maar: kan je omwille van (kleine tot zeer kleine) uitzonderingen **de algemene regels afschaffen?** Mag je, omdat er misschien transgenders in een klas kunnen zitten, nooit meer zeggen 'jongens en meisjes'? Moeten 'moederdag' en 'vaderdag' op school afgeschaft worden omdat ze pijnlijk kunnen zijn voor kinderen in 'andere' gezinssituaties? Moeten alle man-vrouw-icoontjes verwijderd worden van verkeersborden? En moet onze taal fundamenteel aangepast worden om genderneutraal te worden met 'hen en die' voor non-binaire personen? De verwarring die sommigen over hun identiteit voelen, moet niet geëxtrapoleerd worden naar de hele maatschappij!

En - om nog een voorbeeld te noemen – vinden wij collectief dat **sekswerk** als een eerbaar, sociaal beroep moet beschouwd worden? De programma's en documentaires – ook op ons aller VRT - die dit willen 'normaliseren', ontschuldigen, als een vorm van nobel sociaal werk voorstellen, zijn bevooroordeeld en misleidend. Ze verzwijgen de donkere kant ervan, de verwevenheid met maffia en mensenhandel, de seksverslaving en uitbuiting van vrouwen. Kunnen of willen we écht het stigma daarrond wegnemen? Welke normale ouder wil horen dat zijn/haar dochter of zoon op 18 jaar zegt: "Ik heb besloten om sekswerker te worden" en dat trots aan de familie rondvertellen? Zelfs (sommige) feministen beschouwen prostitutie als een moderne slavernij!

De joods-christelijke waarden van onze cultuur hebben de lat inzake **huwelijk, gezin en seksualiteit** heel hoog gelegd: de morele normen van trouw en verantwoordelijkheid inzake liefde en seks waren trouwens bedoeld ter bescherming van vrouwen en kinderen! Maar sinds de seksuele revolutie van de jaren 1960 vond men deze 'te streng', en ze zijn systematisch verlaagd, ondergraven, op losse schroeven gezet: soms zelfs om terechte redenen, waar ze te star waren. De slinger van de vrijheid-blijheid is intussen echter zo doorslagen naar de andere kant dat het enkel nog maar wrang proeft. Het

populisme regeert in de moraal. Het aantal echtscheidingen steeg tussen 1960 en 2013 met 750%: waar toen 1 op 15 huwelijken op de klippen liep, werd het 1 op 2. Hoeveel gelukkiger zijn we geworden met deze moderne vrijheid? Het leidde ook tot de pijnlijke *me too*-beweging, door ontelbare slachtoffers van seksuele *predators*. Zelfs de Vereniging van Vlaamse Seksuologen – niet de Kerk dus! – sloeg in 2018 alarm rond de '**pornificatie**' van onze maatschappij: dat seks, door haar als een consumptieproduct te behandelen, kapot gemaakt wordt.

De **gebroken gezinnen**, nieuw samengestelde gezinnen, stiefouders en meelouders: gemakkelijk is dit echt niet. De prijs die we voor onze hooggeprezen 'vrijheid' betalen is voor velen hoger dan wat ze erbij winnen. De alleenstaande moeders zijn al decennia de financieel, sociaal en economisch meest kwetsbare groep in de maatschappij: de slachtoffers van de vrijheden die anderen zich permitteren. Vooral de jongere generaties zijn de dupe en betalen het gelag: velen starten hun leven zonder de levensnoodzakelijke gezonde hechting en basisvertrouwen, waardoor ze zich 'goed in hun vel' kunnen voelen. Waarom doet de overheid niets om het gezin wettelijk te ondersteunen, integendeel om alle ontsnappingswegen zo gemakkelijk mogelijk te maken? Het zou op termijn miljarden besparen – en nog veel meer levensgeluk!

Deze ethisch-progressieve koers wordt bovendien al decennia door **onze publieke omroep**, de VRT, eenzijdig gepromoot. Als openbare omroep wordt ze verondersteld **neutraal, objectief en pluralistisch** te zijn, en alle stemmen aan bod te laten komen, maar dat is ze geenszins. Behoudende, meer voorzichtige of kritische stemmen krijgen geen ruimte. Telkens opnieuw krijgen 'experten' uit linkse hoek de microfoon en worden anderen moreel verdacht gemaakt. In realiteit volgt ze **de moraal van de vrijzinnigheid**, die een levensbeschouwelijke minderheid in ons land is – slechts 1,1% is lid van een vrijzinnige vereniging - en propageert dat 'iedereen autonoom zijn eigen waarden bepaalt'. Dit is hoogst ondemocratisch en moet van overheidswege dringend bijgestuurd worden.

Kritiek hebben op links is niet per se rechts! Er is ook zoiets als 'het midden'. Ik hoop op een tijd waar 'conservatief' geen scheldwoord meer is, maar evenwaardig met 'progressief': er zijn in de wereld véél mooie dingen die we mogen of moeten bewaren. De verschuiving naar rechts is voor velen in feite een verschuiving '**terug naar het centrum**': mag het scheefgetrokken boompje weer recht a.u.b.? We willen ook niet in de andere richting doorslaan en waardevolle progressieve standpunten over gendergelijkheid, sociale zekerheid, zorg voor vreemdelingen en klimaat zomaar overboord gooien.

We hebben een vreemde situatie in ons land dat liberalen politiek-economisch rechts zijn en ethisch links. In **het liberale denken** is moraliteit een privézaak, alsof mensen op zich staande individuen zijn. Maar in elke sámenleving is het onontkoombaar dat een minimum aan normen gezamenlijk en wettelijk moet vastgelegd worden: vanaf welke leeftijd seks, alcohol of drugs toegelaten zijn, of polygamie of prostitutie mag, welke seksuele voorlichting op scholen, regels rond alimentatiegeld..., onze wetgeving zit vol morele keuzes. Wanneer de overheid alle morele kwesties vrij laat, is dat véél gemakkelijker voor haar, maar dit legt een grote last en enorme druk op burgers, en de zwakken zijn altijd het

slachtoffer daarvan. Duidelijke kaders zijn goed voor iederéén, voor jongeren én volwassenen, voor sterken en zwakken! Goede afspraken maken goede vrienden.

Wij pleiten bij deze voor het oprichten van **een nationale ethische commissie** die alle genoemde morele kwesties gebalanceerd onder de loep neemt en aanbevelingen doet ter bescherming van de levenskwaliteit: met vertegenwoordigers **uit alle levensbeschouwelijke groepen**, en dat in billijke proportie, rekening houdend met minderheden en meerderheden. Dat zou pas echt democratisch zijn en het nationale welzijn bevorderen. Politici zijn niet alleen technocraten: zij hebben mede een morele verantwoordelijkheid, als ze warme 'burgervaders en -moeders' willen zijn voor de bevolking, en hun voorbeeldfunctie willen opnemen. Het gaat niet alleen om welvaart, maar ook om ons aller welzijn. Deze tijden van regeringsvorming zijn hét momentum hiervoor.

Ignace Demaerel, opiniemaker, auteur